

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ёзбекова Мунира Абдушукуровна тахти унвони «Ташаккули қобилияти эҷодии донишчӯёни ихтисоси дизайни маҳсулоти дўзандагӣ дар раванди таълими фанни тарҳрезии либос» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D012000-Таълими касбӣ (6D012001.02 – Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ)

Мавзӯи таҳқиқотии Ёзбекова Мунира Абдушукуровна тахтиунвони «Ташаккули қобилияти эҷодии донишчӯёни ихтисоси дизайни маҳсулоти дўзандагӣ дар раванди таълими фанни тарҳрезии либос» ба масъалаи муҳимва мубрам бахшида шуда, дар муқаддима оид ба аҳамияти мавзӯ бо далелҳо асоснок намуда, объект, предмет ва масъалаи таҳқиқотро муайян намуда, аҳамияти ташаккули қобилияти эҷодии донишчӯёни ихтисоси дизайни маҳсулоти дўзандагӣ дар раванди таълими фанни тарҳрезии либос баён намуда, нуқтаҳои назари хешро бо афкори олимони классикӣ ва муосири илми педагогика ва психология асоснок кардааст.

Боиси зикр аст, ки аз тарафи Ёзбекова М.А. аз сарчашмаҳои илмиву луғатӣ фаровон истифода бурда шуда, аҳамияти назариявӣю амалии мавзӯи диссертатсияро дар асоси хулосаҳои дақиқ дар раванди таълими фанни тарҳрезии либос баён намуда, навгониҳои таҳқиқотро, ки арзиши баланди илмиро соҳибаст, пешниҳод кардааст.

Диссертант дар асоси таҳлили фикру ақидаҳои олимони шинохта ба хулосае омадааст, ки эҷодиёт тарзи беҳтарини худшиносӣ аст, зеро шинохти ҳаёти (соҳаи) ҳиссиёти худ тавассути тақвияти диққат ба эҳсосоти худ, вижагиҳои шахсиятӣ, тахайюл, тафаккур, муносибатҳо сурат мегирад. Эҷодиёт раванди фаъолиятест, ки маводу арзишҳои маънавии сифатан нав ба вучуд меорад ё интиҳои офариниши чизи объективан нав мебошад. Меъёри асосие, ки эҷодиётро аз сохтан (истеҳсолот) фарқ мекунонад, нодир будани натиҷа мебошад. Масъалаи қобилият низ ҳамеша диққати олимонро ҳам аз лиҳози назариявӣ ва ҳам

аз нуқтаи назари амалия ба худ чалб мекард. Шахсият маҳз ба воситаи қобилиятҳои субъекти фаъолият дар ҷамъият мегардад. Инсон тавассути ташаккули қобилиятҳои ба маънои касбӣ шахсияти ба куллаи худ мерасад. Қобилияти эҷодӣ қобилияти қарори эҷодӣ қабул карда тавонистани инсон, ғояҳои принсипан навро қабул ва ба вуҷуд оварда тавонистани ӯ мебошад. Ба хусусиятҳои қобилияти эҷодӣ ҳамчунин чандирии (тағйирпазирии) ақл, аслият, суръати фикрро мансуб медонанд. Ғайр аз ин, он нуқта, ки донишҷӯ ҳангоми машғулият, корро мисли ҳама иҷро намекунад, низ нишондиҳандаи қобилияти эҷодӣ мебошад.

Чӣ хеле, ки бармеояд, диссертатсия аз 2 боб ва 6 зербоб иборат буда, боби якум “Асосҳои назариявии ташаккули қобилият” номгузори шудааст ва дар он таърихи пайдоиши эҷодиёт дар асарҳои мутафаккирони ҷаҳонӣ, омилҳои психолого-педагогӣ оид ба ташаккули қобилияти эҷодӣ ва имкониятҳои фанни тарҳрезии либос барои ташаккули қобилияти эҷодии донишҷӯён баррасӣ гардидааст.

Боби дуюм “Мазмун ва таркиби фаъолияти касбии мутахассисони дизайни маҳсулоти дӯзандагӣ дар раванди таълими фанни “Тарҳрезии либос” ном гирифтааст, ки он фарогири шароитҳои педагогии ташаккули қобилияти эҷодии донишҷӯён, ташаккули қобилияти эҷодии донишҷӯён дар раванди таълими фанни тарҳрезии либос ва натиҷаҳои озмоиши педагогӣ оид ба ташаккули қобилияти эҷодии донишҷӯёни ихтисоси дизайни маҳсулоти дӯзандагӣ оварда шудааст.

Ҳамин тариқ, аз мулоҳизоти илмӣ муаллиф Ёзбекова Мунира Абдушукуровна метавон ба хулосае омад, ки асоси ташаккули таҷрибаи фаъолияти эҷодии таълимӣ, механизми “худташқилкунию худтанзимкунӣ”-и шахсияти донишҷӯро ташқил мекунад. Дар раванди тарҳрезии либос ошқор сохтани фардияти донишҷӯ низ хеле муҳим аст, зеро он ба фаъл гардидани таълим ва қобилияти мустақилона ҳал кардани масъалаҳои дар назди донишҷӯ гузошта мусоидат мекунад.

Кори мустақилонаи донишчӯён, агар ташкили он хуб ба роҳ монда шавад, маъмулан донишу маҳоратҳои нисбатан пойдор, чуқур фаҳмидани моҳияти ин намуди фаъолиятро таъмин менамояд, ба ташаккули шавқу рағбат нисбат ба технологияҳо мусоидат мекунад. Ғайр аз ин маҳорат ва талаботи мустақилона азхудкардани онҳоро ба вучуд меорад ва, аз ҳама муҳиммаш, қобилият ба эҷодиёт дар намуди дилхоҳи фаъолият ташаккул меёбад.

Бояд гуфт, ки диссертатсияи Ўзбекова Мунира Абдушукуровна таҳти унвони «Ташаккули қобилияти эҷодидонишчӯёни ихтисоси дизайни маҳсулоти дӯзандагӣ дар раванди таълими фанни тарҳрезии либос» таҳқиқоти ба анҷом расонида ба ҳисоб рафта, муаллифшон барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисос доир ба ихтисоси 6D012000-Таълимикасбӣ(6D012001.02 – Назария ва методикаи таҳсилоти касбӣ) сазовор дониста мешавад.

Дотсенти кафедраи Технология, нақшакашӣ
ва дизайни Донишгоҳи давлатии омӯзгории
Тоҷикистон ба номи С. Айни

Мухторова Г.Ғ.

Имзои Мухторова Г.Ғ.-ро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳои корхонаи махсуси
Донишгоҳи давлатии омӯзгории
Тоҷикистон ба номи С. Айни

Назаров Д.